

Verksamhetsberättelse

2022

svenskfagel.se

Innehåll:

VD HAR ORDET	SID 4
ÅRET SOM GÅTT	SID 5
MARKNADEN INTERNATIONELLT OCH I EU.....	SID 10
SVENSK FÅGEL INTERNT	SID 13
UTBILDNINGAR OCH BRANSCHMÖTEN	SID 17
INTERNATIONELLA KONFERENSER	SID 19
NYTT I BRANSCHEN	SID 21
KOMMUNIKATION.....	SID 22
ORGANISATION	SID 28
ÅRSBOKSLUT	SID 32

Våra mervärden är viktigare än någonsin

ÅRET SOM GÅTT har varit turbulent på många sätt. Januari inleddes med allt dyrare foder och energikostnader och i slutet av februari invaderade Ryssland sitt grannland Ukraina, något som förvärrade situationen ytterligare. Tillsammans med LRF, Svenska Köttföretagen och KCF lade Svensk Fågel mycket tid och energi på att påverka politiker för att kunna få stöd till lantbruket. Efter många möten och mycket debatt lyckades branschen få igenom att svenska kyckling- och kalkonuppfödare fick tillgång till EU:s krisfond. Här visade sig Svensk Fågels kvalitetsprogram vara till stor fördel när bönderna skulle ansöka om pengar, eftersom EU ställer krav på att lantbrukaren ska uppfylla ett antal hållbarhetskrav i sin uppfödning och utsättas för kontroll. EU-pengarna var ett otroligt viktigt stöd till lantbrukarna i en orolig tid.

Men trots detta var prisökningar oundvikliga. Under året har i stort sett alla livsmedel blivit dyrare. Svensk kyckling hörde till de livsmedel som var bland de första att höja priserna. Detta beror till stor del på att vi har en snabb rotation och kunde tidigt identifiera effekterna av ökade kostnader.

ÖKAD IMPORT AV LÅGPRISKYCKLING

Första delen av året präglades också av en ännu en våg av Covid och restriktioner. Denna gång handlade det till stor del om att många stannade hemma på grund av smitta i familjen och att logistiken drabbades på grund av personalbrist. I samma veva beslöt Svensk Fågel att ställa in årets stämma. För andra året i rad var risken för smittspridning för stor och stämman fick därför hållas digitalt.

En följd av att matpriserna ökade och att folk fick mindre i plånboken var att vi redan under första halvåret kunde se en ökad import av lågpriskyckling. En stor del av importen hamnade också på restaurangerna när fler valde att äta ute efter att pandemin klingat av. Handel och grossister tog in kyckling från länder som Danmark, Tyskland, Holland och Lettland. En kyckling som inte når upp till samma kvalitet som det svenska när det gäller djurhälsa, djurvälstånd och livsmedels säkerhet. Vår årliga konsumentundersökning visar också att just priset har blivit en mycket viktig faktor när vi väljer livsmedel. För första gången på länge var priset viktigare än ursprung, även om många svenskar fortfarande tycker att det är viktigt att köpa mat från Sverige.

SJÄLVFÖRSÖRJNING & ÖKAD BEREDSKAP

Under året har debatten om självförsörjning och en ökad beredskap varit het i Sverige. I en oroligare värld behöver vi vara mer självförsörjande när det gäller viktiga råvaror som exempelvis kyckling. Här har både jag samt vår ordförande Jenny Andersson och våra medlemmar drivit frågan i debattartiklar samt blivit intervjuade i TV, radio och tidningar. För oss är det oerhört viktigt att föra fram att vår produktion med våra svenska mervärden måste behållas och tydliggöras. Vi har tuffare krav på vår svenska uppfödning än på den importerade kycklingen och kalkonen och då behöver regering och myndigheter stötta det inhemska lantbruket. Offentlig

sektor måste bli ännu bättre på att välja svenskt, annars urholkas hela den svenska livsmedelsproduktionen.

Som vanligt granskas vi av media och andra och det är bra. Men här är det viktigt att granskningen är balanserad och framför allt att granskningen vilar på saklig grund. Så är det tyvärr inte alltid. Det är viktigt att komma ihåg att bara för att vi har en storskalig produktion så behöver inte vår uppfödning vara dålig. Det kan till och med vara tvärtom och det behöver inte vara antingen eller. Vår uppfödning kräver en stor professionalism i alla led. Det sorgliga i dessa granskningar är när politiker inte hör av sig till branschen och ställer frågor eller kommer ut på studiebesök, utan i stället agerar på oseriösa löpsedlar.

MINSKAT KLIMATAVTRYCK

En viktig del av Svensk Fågels verksamhet är därför att långsiktigt öka kunskapen kring vår uppfödning och inte minst kring våra tuffa och strikta kvalitets- och kontrollprogram. Kort och gott handlar det om att belysa allt jobb som ligger bakom varje kycklingfilé. Målgruppen är här både konsumenter, myndigheter, grossister och handel. Under året har vi haft flera möten och studiebesök där vi har berättat om vår unika djurhälsa och produktion av säkra livsmedel och på detta sätt höjt kompetensen kring svensk kycklinguppfödning. Våra myndigheter har visat stort intresse att besöka hela värdekedjan, vilket är positivt och jag är oerhört tacksam över alla som ställer upp mot bakgrund av att det är en logistisk utmaning på grund av smittskyddet.

Ett viktigt projekt under 2022 var den omfattande klimatstudien som det oberoende forskningsinstitutet RISE genomförde på uppdrag av Svensk Fågel. Resultatet var oerhört glädjande. Under drygt tio år har den svenska kycklingbranschen minskat sitt klimatavtryck med en femtedel eller 20 procent. Det gör mig väldigt stolt och här vill jag framföra ett varmt tack till alla medlemmar som varje dag jobbar intensivt med att bli ännu mer hållbara.

MYCKET PROTEIN FÖR PENGARNA

Året som gått har också gett oss en ny regering och en ny landsbygdsminister som nu håller på att förnya och uppdatera den så kallade Livsmedelsstrategin 2.0. Här har vi framfört att vi behöver ta gemensamma krafttag för att kunna ha en livskraftig svensk livsmedelsproduktion och att målen i strategin går från ord till handling. Det är oerhört viktigt att politiker och offentlig sektor tydligt visar resultat.

Trots utmaningar ser jag positivt på svenska matfågelbranschens framtid. Svensk kyckling och kalkon är ett hälsosamt och hållbart livsmedel och våra mervärden är starka och viktiga. I dessa tuffare tider är de kanske viktigare än någonsin. Tillsammans tar vi fram en hållbar kyckling och kalkon som ger oss mycket protein för pengarna och som bidrar till Sveriges självförsörjning.

Maria Donis, Vd Svensk Fågel

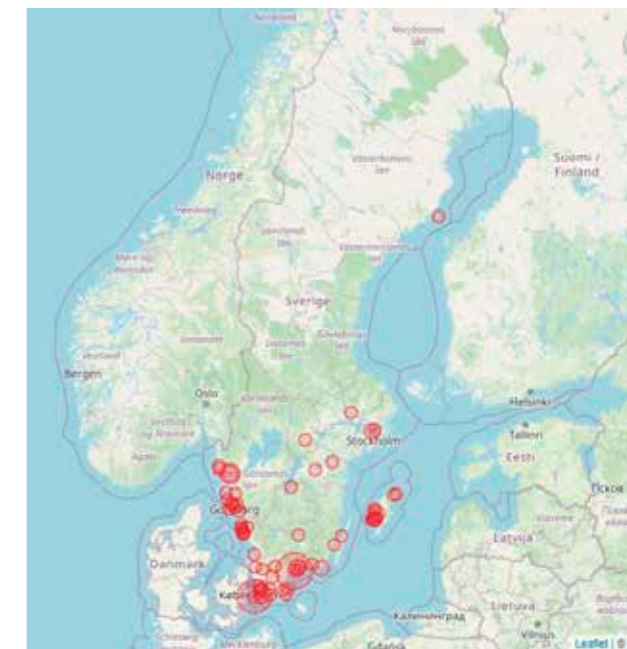
Svensk Fågels viktiga roll

BRANSCHORGANISATIONENS huvudsakliga uppgift är att driva branschens kontroll- och övervakningsprogram med Svensk Fågel som huvudman och där Jordbruksverket har beslutat om plan- och riktlinjer för kontrollen. Verksamheten omfattas av upprättande och administration av programmen och att följa upp resultat.

Programmen ligger även till grund för att utveckla branschen och fungerar som underlag vid utbildning samt vid behov för att initiera forskningsprojekt. En annan viktig del av verksamheten är att göra frågor som berör våra medlemmars vardag begripliga för myndigheter och departement. Syftet med arbetet är även att förbättra medlemsföretagens villkor så att branschen kan fortsätta att växa med god lönsamhet. Slutligen är Svensk Fågel-märket ett led i att underlätta för konsumenter att göra medvetna val i butiken. Detta görs genom olika kommunikationsaktiviteter. Allt för att öka konsumenternas kunskap om Svensk Fågel och de mervärden som märkningen och svensk matfågeluppfödning står för.

Pandemin och fågelinfluensa

Året inleddes med fortsatt pandemi som i stor utsträckning påverkade samhället stort i och med myndighetens rekommendation att stanna hemma om någon i familjen var förkyld eller bar på Covid-19. Mottagning och leveranser till butik stördes därmed pga. personalbrist, slakterianläggningar fick störning i verksamheten och branschens utbildningsdagar samt årsstämma fick återigen arrangeras via Team. Under våren lättades situationen men Sverige och Europa skulle i stället ställas inför nya utmaningar. Fågelinfluensan fortsatte att förekomma i landet och under året så drabbades såväl vilda fåglar och hobbyhöns av utbrott i fågelinfluensa.

Källa: SVA

Fågelinfluensa i Sverige

Under 2022 har fågelinfluensa (H5N1) endast påvisats i en hobbybesättning i Skåne, samtidigt som viruset hittats hos ett stort antal vilda fåglar.

Mycket fokus har legat på beredskapsfrågor. Dels för att förstärka smittskyddet och öka beredskapen för bästa möjliga hantering vid en eventuell smitta, men kanske framför allt på att anpassa vår tidigare beredskap till den nya EU lagstiftningen som trädde i kraft 21 april 2021.

Newcastlesjuka i värphönsbesättning för äggkonsumtion

Newcastlesjuka drabbade två värphönsbesättningar inom äggbranschen under 2022. Spärrade anläggningar var båda i områden som inte påverkade verksamheten i andra anläggningar

Exportrestriktioner

De utbrott av fågelinfluensa och Newcastlesjuka som förekommit har inte påverkat möjligheten till export under 2022.

Vid varje nytt utbrott av fågelinfluensa eller Newcastlesjuka uppdaterar Jordbruksverket de exportrestriktioner som gäller för aktuellt mottagarland. Exportrestriktionerna kvarstår tills Sverige är friförklarad enligt OIE:s (som bytt namn till WOH) internationella regler, vilket brukar vara tre månader efter det sista utbrottet. Under förra året ändrade OIE sina internationella regler för att snabbare friförklara länder som drabbats av fågelinfluensa/newcastlesjuka. Rekommendationen idag är 28 dagar, men det är inte alla medlemsländer i OIE som accepterat den kortare tidsperioden.

Rysslands invasion i Ukraina

Året inleddes med både högre energipriser och ökade foderpriser. Sverige hann knappt lämna pandemin då man gick in i nästa tuffa utmaning. Vid årsskiftet aviserade regeringen om stödåtgärder till animaliebranschen mot bakgrund av ökade energi och foderpriser. Jordbruksverket kallade in till möten med branscherna för att fastställa nyckeltal för kostnadsberäkningar. Framtagandet av dessa inom branschen skedde genom tät dialog med Svensk Fågels Uppfödargrupp. Arbetet och dialogen initierades ytterligare med anledning av den ryska invasionen i Ukraina. Rysslands invasion i Ukraina och befolkningens lidande påverkade hela landet djupt. Kriget påverkade även den inhemska livsmedelsproduktionen och den svenska livsmedelsförsörjningen kom därmed upp på dagordningen – i media, hos politiker och hos myndigheter. Jämfört med pandemin så blev läget mer kritiskt och fler orosmoln aviserades från medlemmarna. Ökade drivmedelspriser, energipriser och kraftigt stigande priser på foder innebar stora utmaningar för branschen. Medlemmarna var tidigt ute och aviserade om kostnadshöjningarna och förhandlingar med handeln inleddes snabbt.

Detaljhandel gör återtag på salmonella-smittad importerad kyckling

Importerade kycklingprodukter under eget varumärke fick återkallas då man påträffat salmonella i en rutikontroll.

Aktuella politiska frågor

Elkostnaderna i södra men även mellersta Sverige uppmärksammades av ett flertal livsmedelsföretag under året. I lokala debattartiklar pekade branschen på vad som riskerades om de ökade produktionskostnaderna inte skulle få ekonomisk kompensation. En prisjustering var därför angeläget och nödvändigt att hanteras skyndsamt. Vidare drev branscherna om stöd för ökade drivmedelskostnader, snabbare hantering av återbetalning av dieselskatten samt minskad reduktionsplikt och möjligheten att tex. söka investeringsstöd för solpaneler.

Vidare framfördes behov av att säkra den svenska livsmedelsförsörjningen genom snabbare handläggningstider för att få tillstånd att bygga ut eller bygga nya stallar, att hanteringen vid förprovning ska vara likriktad. Andra krav som branschen fortsatte att driva var tex. införandet av fasta kontrollavgifter för slakterierna, ökad samordning mellan berörda myndigheter samt verka för att en ökad andel svensk kyckling och kalkon ska serveras inom den offentliga sektorn.

Extraordinärt anpassningsstöd till producenter inom jordbrukssektorn 2022

Svensk Fågel tillsammans med systerorganisationer som Svenska Köttföretagen, Kött- och Chark och LRF lyfte frågan politiskt angående prisutvecklingen på insatsvaror, vilket resulterade i ett snabbt beslut från Regeringen. Den 25 april aviserade Regeringen ett ekonomiskt stöd till animaliesektorn i jordbruket samt växthusföretagen på knappt 1,9 miljarder kronor. Regeringen möjliggjorde för medlemmarna att ansöka stöd i EU:s Krisreservfond på grund av stigande foder- och energikostnader som branschen och övriga inom den gröna näringen drabbades hårt av på grund av Rysslands invasion i Ukraina. Sedan tidigare hade Regeringen gett Jordbruksverket i uppdrag att i samråd med länsstyrelsen föreslå utformning av stöd till jordbruket inom bla. fjäderfäsektorn.

Ansökan och utbetalningarna hanterades smidigt och genom enkel administration under sommaren. Stödet kunde därefter utbetalas under september och innebar en viss lättnad för den kraftiga kostnadshöjningen i branschen.

Branschen första som prisar in kriget

Branschen låg i fronten och ”prisade in kriget”, som rubriksättaren på Fri Köpenskap satte och som man också kunde läsa om i Dagens Nyheter. I en intervju med vd:n för Matpriskollen så angavs att många kycklingprodukter hade rusat med över 30 procent i pris från maj månad.

Medlemsundersökning

Under våren genomfördes en medlemsundersökning om rådande situation och deras upplevelse om sin verksamhet. Resultatet visade att en majoritet av medlemmarna upplevde att ansvariga politiker har en låg förståelse för branschens verksamhet och förutsättningar. Likaså upplevde runt 50 procent av våra medlemmar att de myndigheter som har inverkan på branschen har låg kännedom om branschen och dess verksamhet. Undersökningen visade också att en majoritet av Svensk Fågels medlemmar kände en oro inför framtiden då det gäller branschens möjlighet att utvecklas.

Ny (s) minister och nya förutsättningar för livsmedelsstrategin

Med anledning av Rysslands invasion av Ukraina bjöd landsbygdsminister Anna-Caren Säterberg (s) till möte med hela livsmedelsbranschen. Mötet gav också ett bra tillfälle att diskutera livsmedelsstrategin. Frågor som behandlades var bland annat följande:

- *hur påverkar det livsmedelsproduktionens förutsättningar? Vilka åtgärder ser ni framför er att ni kommer att vidta?*
- *Livsmedelsstrategin har mål som sträcker sig till 2030. Vad är viktigast för att nå livsmedelsstrategins mål om en konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar samtidigt som relevanta nationella miljömål nås?*
- *Vad ser ni som viktigt för att öka lönsamheten och konkurrenskraften i livsmedelskedjan i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet?*

Regeringsskifte och Tidöavtalet

Nytt regeringsskifte och ny landsbygdsminister tillträdde under året. I Tidöavtalet slog man fast att svensk djurvälstånd skulle vara en förebild inom EU och att Sverige borde driva att andra EU-länder skulle ha lika bra standard som i Sverige. Branschen välkomnade detta samtidigt som en rad åtgärder framfördes för att kunna fortsätta att producera inhemska, hållbara och högkvalitativa livsmedel.

Under året noterades att lågprisimporten av kycklingkött ökade vilket fått till följd att andelen svensk kyckling minskade och därmed nerdragning i produktion, vilket inneburit försämrad konkurrenskraft för lantbrukarna. En svensk, livskraftig livsmedelsproduktion kräver investeringar och en stabil och långsiktig energiförsörjning. Med den nya regeringen har följande frågeställningar lyfts:

- *Nuvarande livsmedelsstrategi ses över så att självförsörjningsgraden och konkurrenskraften av livsmedel stärks.*
- *Säkerställa att kommunerna har ekonomi att verkställa tidigare uttalad ambition att upphandla livsmedel som uppfyller de svenska kraven, både när det gäller djurvälstånd, djurhälsa och livsmedels säkerhet, samt verka för låg klimatbelastning som ställs på svenska livsmedelsproducenter.*
- *Att regeringen ger Livsmedelsverket i uppdrag att ta fram en fast avgiftsmodell för köttkontrollen och provtagning för övervakning som är förutsägbar, transparent och konkurrenskraftig.*

Statens behov att stödja kommunerna

Svensk Fågel lyfte under året i den allmänna debatten om vikten av statens initiativ att stötta kommunerna ekonomiskt för att bibehålla möjligheten att köpa svensk mat och på det sättet bidra till ökad svensk självförsörjningsgrad. Därmed tryggas svenskt lantbruk samt verkar för en levande landsbygd. Sverige riskerar i framtiden att vara än mer beroende av importerat livsmedel och mat från andra länder. Det i sin tur innebär att det inte blir möjligt att slå vakt om att landet långsiktigt ska vara självförsörjande i högre utsträckning och säkerställa tillgången till inhemska livsmedel. Branschen har därför framfört önskemål om att ansvarig minister tar ett initiativ för att se över vilka alternativ det finns att skjuta till pengar för att hjälpa kommunerna att säkerställa möjligheten att också i framtiden kunna handla upp svenskproducerad mat och livsmedel till kommunerna i sin offentliga verksamhet.

Upphandlingsmyndigheten och kriteriearbetet för kyckling

Under året påbörjade Upphandlingsmyndigheten ett arbete med att ta fram nya kriterier för kyckling inom offentlig upphandling. I arbetsgruppen som myndigheten tillsatte ingick bland annat organisationer vars mål är att man ska gå över till vegansk kost. Dessa organisationers avsikt har varit att driva krav som ytterligare kommer att försvåra och fördyra den svenska livsmedelsproduktionen och som inte tar hänsyn till god djurhälsa, livsmedels säkerhet eller klimatavtrycket och framför allt inte den låga antibiotikaförbrukningen som gäller i svensk kycklinguppfödning. Antibiotika är en ändlig resurs som man måste vara restriktiv med för en hållbar livsmedelsproduktion. Tyvärr har ingen utvärdering legat till grund för pågående översyn och inte heller undersökning kring hur kriterierna fungerar idag eller hur uppföljning och kontroll har fungerat i offentlig sektor. Arbetet har fortsatt efter årsskiftet och nya kriterier inväntas presenteras under 2023.

Klimatrapporten

RISE har på uppdrag av Svensk Fågel under våren beräknat klimatavtryck för svensk kyckling, producerad av Svensk Fågels medlemmar. Analysen är genomförd enligt ISO 14067:2018 (ISO, 2018). Klimatavtrycket har beräknats för 1 kg slaktvikt av kyckling. Resultatet visade följande:

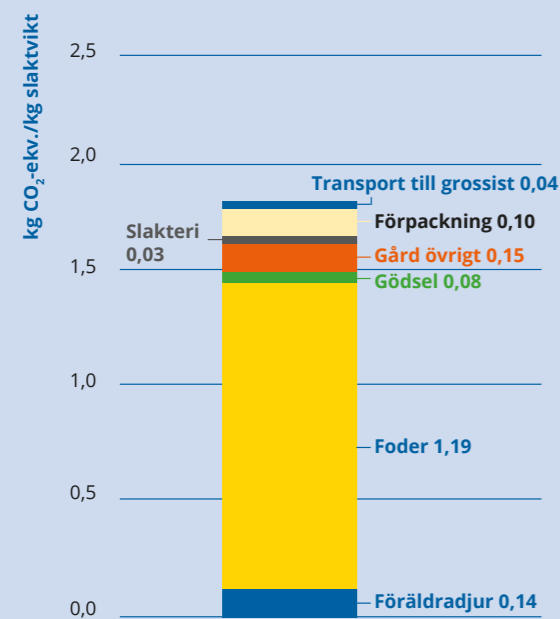
- Klimatavtrycket för svensk traditionell kyckling från Svensk Fågels medlemmar är 1,6 kg CO₂-ekv per kg slaktvikt, vid slakterigrind utan förpackning.
- 75 % av klimatavtrycket till och med gårdsgrind utgörs av foderproduktionen.
- Klimatbidraget från slakteriet är 0,03 kg CO₂-ekv/kg slaktvikt.
- Klimatbidraget från förpackningen är 0,1 kg CO₂-ekv/kg slaktvikt
- Klimatavtrycket för svensk traditionell kyckling från Svensk Fågels medlemmar är 1,7 kg CO₂-ekv/kg slaktvikt, levererad till grossist inklusive förpackning.

Det allra största bidraget till klimatavtrycket, ca 75 procent, för kyckling (fram till och med slakterigrind) kommer från foderanvändningen, det vill säga från produktionen av fodret kycklingarna äter under uppfödningssfasen. Det beräknade klimatavtrycket för 1 kg traditionell kyckling från Svensk Fågel (angivet i slaktvikt utan bidrag från förpackning) är 19 procent lägre än motsvarande klimatavtryck av svensk kyckling från beräkningar 2019 och 2009. Ett lägre klimatavtryck för senaste studien jämfört med tidigare är resultatet av effektivare kycklinguppfödning, dvs. minskad foderfaktor, fler uppfödningssomgångar per år och ökad slaktvikt samt hög grad av omställning till förnybar el i uppfödningstillarna.

RISE klimatdatabas

I RISE klimatdatabas har resultatet uppdaterats när det gäller svensk kycklings klimatavtryck per kilo benfritt kött. Klimatdatabasen används för att öka medvetenheten om olika livsmedels klimatpåverkan och bidra i klimatomställningen från vår konsumtion och produktion av mat.

Klimatavtryck kyckling från Svensk Fågel efter transport till grossist (per kilo slaktvikt)

Källa: Klimatavtryck av svensk kycklingproduktion. RISE Rapport 2022:48

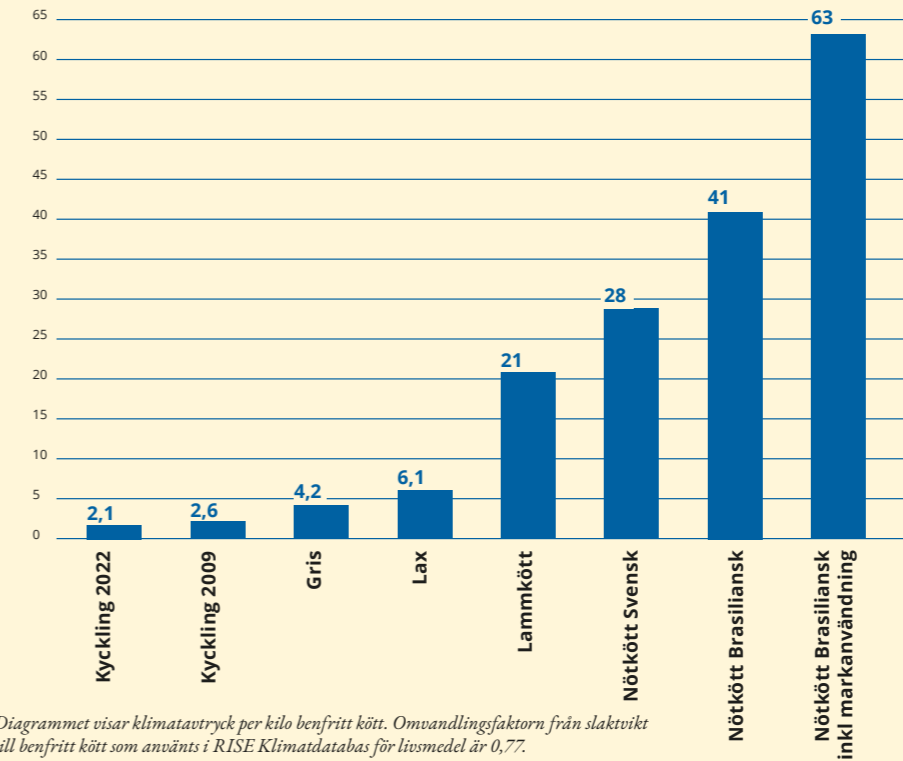
Klimatavtryck som inkluderar olika delar av värdekedjan (per kilo slaktvikt)

Klimatavtryck för ett kg kyckling, slaktvikt, Steg 1 till och med 4: fram till och med transport till slakteriet, exklusive förpackning	1,55
Klimatavtryck för ett kg kycklingkött, slaktvikt, Steg 1 till och med 5: vid slakterigrind, exklusive förpackning	1,58
Klimatavtryck för ett kg kyckling, slaktvikt, Steg 1 till och med 7: levererat till grossist inklusive förpackning	1,72

(kg CO₂-ekv./kg slaktvikt)

Källa: Klimatavtryck av svensk kycklingproduktion. RISE Rapport 2022:48

Jämförelse klimatavtryck, kg CO₂e/kg (per kilo benfritt kött)

Diagrammet visar klimatavtryck per kilo benfritt kött. Omvandlingsfaktorn från slaktvikt till benfritt kött som använts i RISE Klimatdatabas för livsmedel är 0,77.

Källa: RISE Klimatdatabas

Broilernet

Under året påbörjades ett stort europeiskt samarbetsprojekt med 13 olika länder, där Svensk Fågel tillsammans med Sveriges Lantbruksuniversitet representerar Sverige. Syftet med projektet är att förstärka resiliens och hållbarhet i europeisk kycklingproduktion genom att skapa en plattform för interaktion mellan forskare och näring. Samarbetet ska resultera i "bäst praxis på gård" på nationell och internationell nivå. Projektet ska mobilisera relevanta kunskap- och innovationssystem inom den agrara sektorn för att tillsammans skapa framtidens kycklingbransch. Projektet kommer pågå i 4 år. På gång med nya nordiska kostråd med nya näringsrekommendationerna, NNR 2022.

NNR

Svensk Fågel har under året bevakat matfågelbranschens intressen i revideringen av nya NNR genom LI (Livsmedelsföretagens) nutritionsgrupp där Svensk Fågels dietist, Stina Nordqvist sitter med och där nutritionsgruppen hittills har lämnat synpunkter på kapitlet om kött (Meat chapter) och det om bakgrundsinformation (Background paper). Än så länge ser matfågel (kyckling och kalkon) ut att ligga bra till näringsmässigt till skillnad från till exempel det röda köttet som kopplas ihop med cancerrisk, främst risk för tjocktarmscancer, i nya NNR.

Dock har det upptäckts att Background paper innehåller en del felaktiga studier kring kycklingproduktion och hållbarhet. Det är fortfarande oklart hur stor del av bakgrundsmaterialet som tas med i slutliga NNR 2022 som i skrivandets stund kommer att lanseras i juni 2023. Svensk Fågel har försökt rätta ut de felaktigheter som finns kring hållbarhet och kyckling, bland annat genom att hänvisa till den senaste och ovan nämnda klimatstudien som Svensk Fågel utförde via RISE i augusti 2022.

Svensk Fågel har ingått partnerskap i Broilernet, ett fyraårigt EU-projekt. På bilden: Maria Donis, vd Svensk Fågel, Torun Wallgren, forskare SLU, Stefan Gunnarsson, koordinator Broilernet och universitetslektor på SLU samt Anna Silvera, hållbarhetsstrateg på Svensk Fågel. Foto: Hanna Hamina.

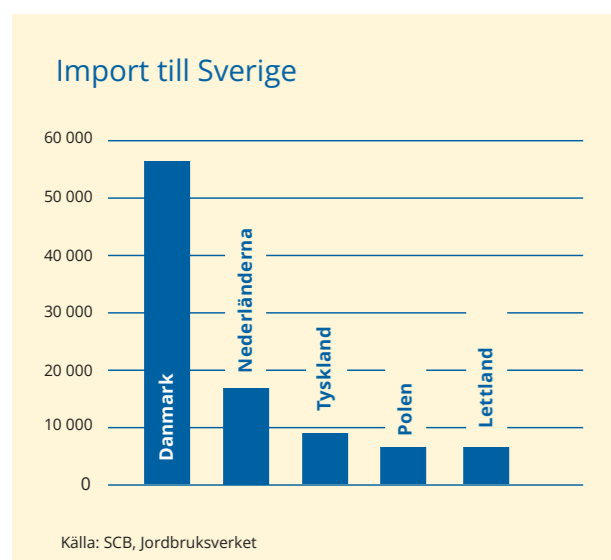
Marknaden internationellt och i EU

Marknaden EU och Sverige

Importen till EU ökade under året dramatiskt samtidigt som ett flertal stora producenter inom EU begränsades att exportera till länder utanför EU på grund av fågelinfluensan. Detta skapade en stor obalans, indirekt även på den svenska marknaden. Importen från länder utanför EU in till EU ökade med +11 procent, enligt preliminära siffror fram till november 2022. De största volymerna stod Brasilien, Ukraina och Thailand för, där Ukraina ökade sin export till EU med hela +63 procent. Importen till Sverige från andra EU-länder ökade med +12 procent. Största andelen import kommer från Danmark, Nederländerna, Tyskland och Litauen.

Import till Sverige

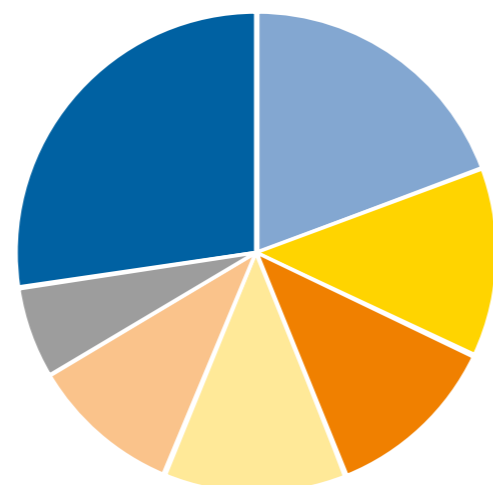
Priset har blivit en viktig faktor hos konsumenterna under året då en rad kostnader som energi, ränta och livsmedel generellt ökade under året med 12-30 procent. Tidigare har importen huvudsakligen hamnat på restaurang och industriledet. En återgång till ökat restaurangbesök efter pandemin har också varit en av orsakerna till att importen ökade, då importen huvudsakligen har hamnat på restauranger. Trenden har dock under året förändrats då lågprisimporten från exempelvis Lettland men även från Danmark och Tyskland ökade och som numera under året påträffats under detaljhandelns egna varumärken, tex Eldorado, Coop Xtra eller ICA Basic.

Produktion av fågelkött i EU

Kyckling stod för 82,6 procent av den totala produktionen av fågelkött inom EU. Kalkon stod för 13,7 procent samt anka och övrigt för 3,3 respektive 0,4 procent. Sex länder stod för 73 procent av den totala produktionen i EU. Fågelköttkonsumtionen per capita inom EU beräknades 2021 ligga på cirka 24,9 kilo. Mest fågelkött konsumerades i Portugal med hela 34,5 kilo per capita. Även Ungern, Irland och Spanien räknar med en konsumtion på över 30,1 - 33 kilo per capita.

Produktionsandel i EU - andel i tonnage

- Polen 19%
- Frankrike 13%
- Spanien 12%
- Tyskland 12%
- Italien 10%
- Nederländerna 7%
- Övrigt 27%

Handel och export i världen

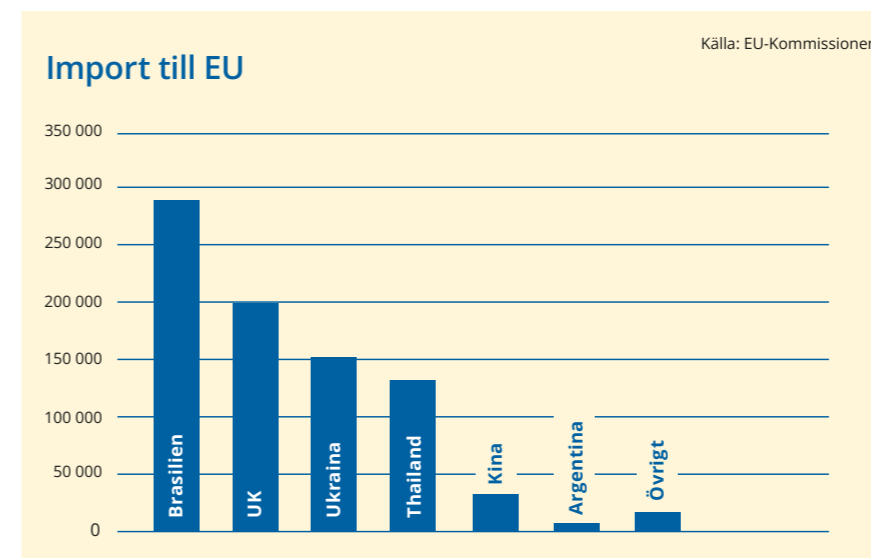
Brasilien, USA och EU är de största exportörerna i världen.

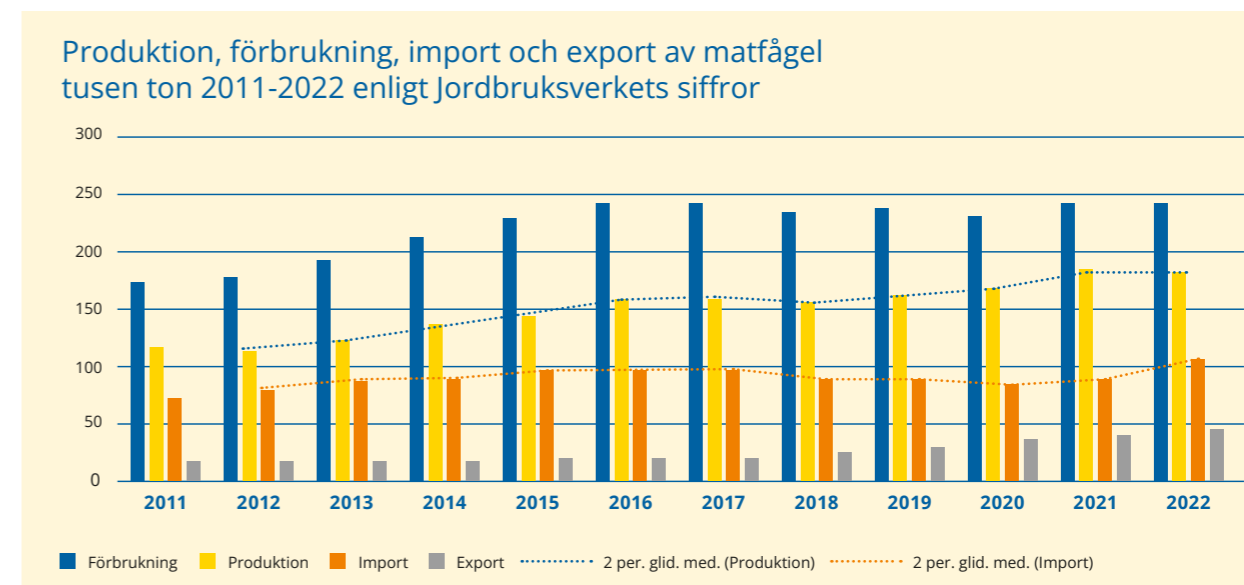
De största importörerna av fågelkött är Kina/Hong Kong, Japan samt Mexiko och EU.

EU:s största mottagarländer för export av kyckling under 2022 i tonnage (prel siffror fram till november)

Storbritannien	703 805	+6,9 %
Ghana	147 607	-30,7%
Kongo	115 887	-9,7 %
Saudiarabien	69 230	+30,6%
Benin	58 493	-1,8%
Övriga destinationer	710 713	-11,3%
Totalt	1 903 277	-7,8%

Årssammanfattning matfågel 2022 i tusen ton

Produktion	176,1 ton	-3,5 %
Import	107,9 ton	+11,6 %
Total konsumtion	241,8	+0,5 %
Konsumtion per capita	23,0 kilo/person	-0,2 %
Exporten	42,2 ton	+9,4 %
Andel svenskt	72,8 %	-4,0%

Källa: Jordbruksverket, Svensk Fågel

Svensk Fågel internt

Svensk Fågels Kontrollprogram – hållbarhet för djurhälsa, djurvälstånd och livsmedelssäkerhet

SVENSK FÅGELS KANSLI driver en rad olika kontrollprogram som syftar till att säkerställa en produktion av kyckling och kalkon med hög kvalitet och säkerhet för konsumenter. Mångårig fjäderfäexpertis med veterinär- och agronomkompetens finns på kansliet för att kunna driva programmen. Kontrollprogrammen verkar för god djurhälsa och djurvälstånd och ligger även till grund för utbildning och forskning. Programmen är också viktiga som underlag för att kunna driva näringspolitiska frågor.

Svensk Fågels kvalitetsprogram innebär att hela värdekedjan regelbundet kontrolleras genom revisioner utförda av oberoende part. I kvalitetsprogrammen ingår även övervaknings- och kontrollprogram av smittskydd och livsmedelssäkerhet. Programmen kontrolleras av veterinärer samt av det oberoende certifieringsorganet HS Certifiering. Gårdarna inbesiktas inför anslutning till programmen genom kontrollbesök av fjäderfäexperter och smittskyddsveterinärer, utöver myndighetens förprovning av stallar.

Svensk Fågels kvalitetsprogram

- *Djuromsorgs- och klassningsprogram*
- *Fothälsoprogram*
- *Lastning och transport*
- *Smittskyddsprogram*
- *KC-program (kontrollprogram för koccidios och clostridios)*
- *Campylobacterprogram*
- *Antibiotikaresistensövervakning*

Svensk Fågels policybeslut

Utöver dessa finns även en rad policybeslut som Svensk Fågel följer i sitt arbete för att trygga att produkterna är hållbara och säkra

- *Antibiotikapolity*
- *Miljöpolicy*
- *Foderpolicy*
- *Förbud mot fiskmjöl i kycklingfoder*
- *Policy om maxgräns av saltlake*

Vårt sociala ansvar

ANSVARFULL SOJA

Sedan 2014 arbetar Svensk Fågel och medlemsföretagen för att öka andelen ansvarsfullt odlad soja inom den svenska livsmedelsbranschen. Arbetet som gick under namnet Sojodialogen initierades av Världsnaturfonden (WWF). Sedan 2022 koordinerar ETI Sweden den Svenska plattformen för riskgrödor, som är en branschöverskridande samverkan för en mer hållbar produktion och konsumtion av riskgrödor. Plattformen för riskgrödor ersätter den tidigare Sojodialogen. Svensk Fågels medlemmar använder enbart certifierad soja, som uppfyller antingen RTRS, ProTerra eller annan av Plattformen för riskgrödor godkänd certifiering. Sojan är även fri från GMO. Certifikaten köps in av foderföretagen Lantmännen och Svenska Foder i egenskap av importörer av soja.

SVENSK FÅGEL STÖDJER

Handikappidrottsförbundet
Läkare utan gränser

Granskning av djuromsorgen

Revisioner i enlighet med Svensk Fågels Djuromsorgsprogram utförs av det ackrediterade kontrollorganet HS Certifiering. Revisionen sker på gårdsnivå och under 2022 kontrollerades totalt 49 medlemsgårdar. Under 2022 övertog även HS Certifiering ansvaret för revisioner på kalkongårdarna.

Inbesiktning av nya stallar för anslutning till djuromsorgsprogrammet utför av Svensk Fågels produktionsstrateg Jonas Almgren. Under 2022 har 8 stallar inbesiktats varav hälften var nybyggnationer. Dessa 8 stall är belägna i Skåne och Västra Götalands län.

God fothälsa

Inom ramen för djuromsorgsprogrammet ligger även fothälsoprogrammet, som har drivits sedan 1994. Fothälsan bedöms under översyn av Livsmedelsverkets officiella veterinär. Varje flock bedöms när den kommer in till slakteriet. Statusen på fothälsan påverkas av skötsel och foder. Under 2022 har ca 340 000 fötter bedömts inom programmet.

Medelpoängen för fothälsoprogrammet för kyckling låg under 2022 på 7, att jämföra med 43 när programmet startade. Maximal poäng är 200, och målsättningen är att ha så låga fotpoäng som möjligt. Andel bedömda fåglar utan anmärkning var 94 procent. Andelen med allvarlig anmärkning var 3 procent. Hälften av alla flockar under året hade en poäng på 0,5, vilket visar på en generellt mycket bra fothälsa hos kycklingarna. Hos uppfödare med återkommande höga fotpoäng har neddragningar i beläggningen gjorts, kombinerat med foderjusteringar, rådgivning och andra åtgärder på gårdsnivå.

Resultat från dessa kontroller samt från fothälsoprogrammet sammanställs i en rapport som redovisas till Jordbruksverkets fjäderfäenhet.

Kontroll – och övervakningsprogram för smittskydd och livsmedelssäkerhet

Smittskyddsprogrammet fungerar

Svensk Fågel är huvudman för Smittskyddsprogrammet på gård för matfågel inklusive frivillig och förebyggande salmonellakontroll, med stöd av (SJVFS 2015:17, K 152) om frivillig organiserad hälsokontroll av husdjur. Programmet omfattar kyckling- och kalkonbesättningar för matfågelproduktion samt avelsdjur för sådan uppfödning. Anslutning till programmet är obligatoriskt för medlemmar i Svensk Fågel.

Under 2022 har 10 flockar konstaterats positiva med salmonella vid provtagning före slakt. Samtliga djur i infekterade flockar avlivades och destruerades och djurutrymmen har sanerats.

I maj 2022 isolerades *S.typhimurium* i en flock och ungefär en månad senare ytterligare 8 flockar med samma ursprung. Gemensam källa visade sig vara en avelsflock som slaktats i början av maj. Senare under året isolerades *S.wirchow* i en flock

Kontroll av koccidier och clostridier

KC-programmet är ett frivilligt program för kontroll och bekämpning av koccidier och clostridier hos kyckling, inom ramen för Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2015:17, K 152) om frivillig organiserad hälsokontroll av husdjur.

Revision av lastning och transport

Djuromsorgsprogramets del som rör lastning, transport och utlastning på slakterierna kontrolleras HS Certifiering, ett oberoende kontrollorgan ackrediterade genom Swedac. Åtterrapporering sker till såväl slakteri som till Svensk Fågel. Samtliga slakterier som reviderades 2022 är godkända enligt programmet och styrelsen i Svensk Fågel har erhållit en dragningsresultat.

Hela värdekedjan inkluderas i Djuromsorgsprogrammet

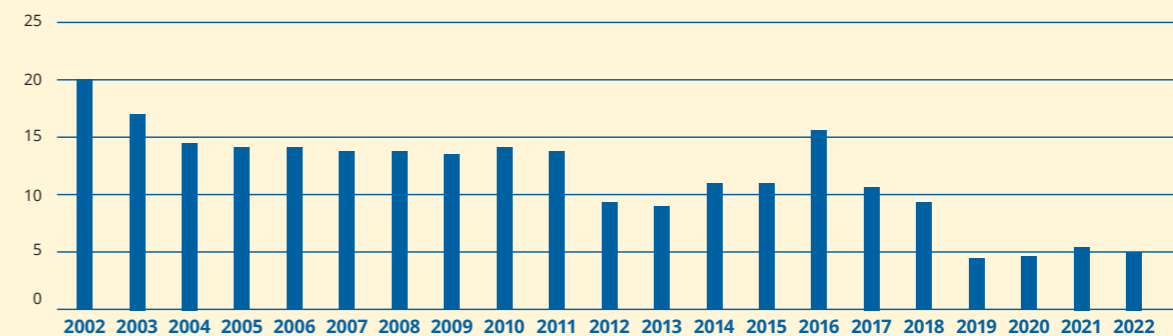
Under 2022 har internkontroller och testrevisioner utförts på kläckerier och avelsdjursgårdar inom Svensk Fågel, för att inkludera dessa i Djuromsorgsprogrammet. Under 2023 kommer HS Certifiering påbörja dessa revisioner och därmed är hela Svensk Fågels värdekedja inkluderade i Djuromsorgsprogrammet.

Under 2022 har 42 flockar undersökts avseende lesion scoring i fält. Gränsvärdet (MTLS, Mean Total Lesion Score) på 2,5 har inte överskridits i någon flock. Inga prov vid slakt har skickats in för histologi inom KC programmet. Utredning har genomförts i 7 flockar. I dessa flockar konstaterades NE vid obduktion i fält (nekrotiserande enterit orsakad av *Clostridium perfringens*).

Låg förekomst av campylobacter

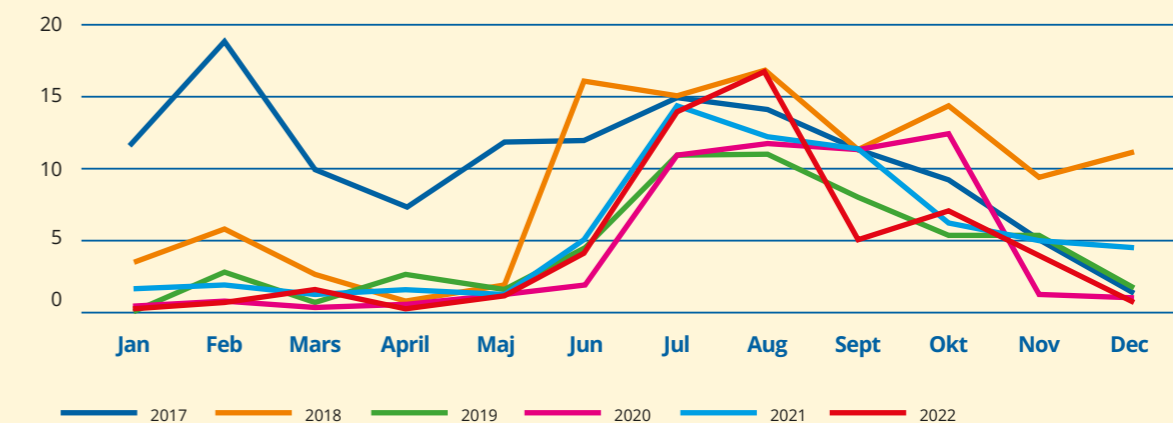
Svensk Fågel godkändes av Jordbruksverket 2016 att organisera övervakning och kontroll av campylobacter hos kyckling. Programmet leds av veterinär Pia Gustavsson. En nämnd är tillsatt sedan tidigare med företrädare från Jordbruksverket (SJV), Livsmedelsverket (SLV), Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA), Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) och Sahlgrenska Universitetssjukhuset (mikrobiologen).

Under 2022 har totalt 4 626 slaktgrupper uppfödda hos medlemmar i Svensk Fågel provtagits vid slakt inom ramen för Campylobacterprogrammet. Campylobacter påvisades i 4,7 procent av flockarna. Det är sedan 2019 fortfarande en mycket låg förekomst.

Andelen Campylobacterpositiva slaktgrupper påvisade inom Campylobacterprogrammet hos kyckling år 2002–2022.

Vanligtvis ses en tydlig säsongvariation där förekomsten är högst under sommarmånaderna. Under vissa delar av 2022 har förekomsten varit något högre än föregående år.

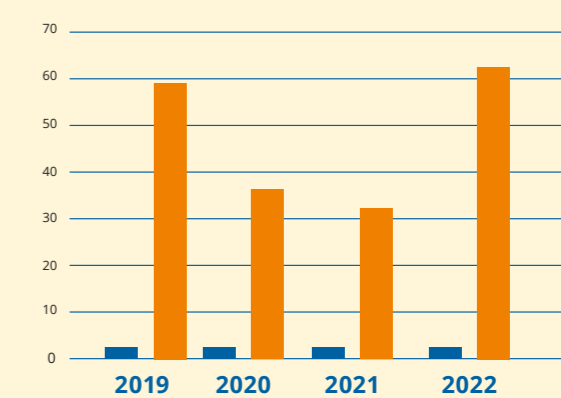
Säsongvariation under 2017-2022 fördelat per månad

Campylobacternivån hos icke medlemmar

Under 2022 har även 32 blindtarmsprover analyserats från kyckling som fötts upp och slaktats på slakterier som inte är medlemmar eller anslutna till Svensk Fågels Smittskyddsprogram eller Djuromsorgsprogram. Flerparten av dessa flockar kommer från uppfödare som ger djuren tillgång till utevistelse, så kallad ekologisk kyckling. Campylobacter påvisades i 20 (62,5 procent) av dessa flockar. Sedan senhösten 2020 och under större delen av 2021 och 2022 hölls djuren inomhus pga restriktioner från Jordbruksverket med anledning av fågelinfluensa.

Andelen flockar där Campylobacter påvisats i blindtarmen på kyckling som fötts upp hos uppfödare som inte är medlemmar i Svensk Fågel.

Campylobacterförekomst

Typningsresultat under 2022

Under 2022 har ett stort antal campylobacterisolat typats och jämförts. Samtliga analyser från avelsdjur är inte klara vilket innebär att resultat kommer att redovisas under våren 2023. Syftet har varit att följa upp kopplingar, dels mellan transportlådor och containrar i samband med delad slakt, dels eventuell förekomst av campylobacter till daggamla kycklingar via ursprungsflock. Liksom under 2021 påvisades koppling till transportlådor och containrar i samband med delad slakt, endast vid ett tillfälle.

Obefintlig användning av antibiotika

Rapporten från Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) om antibiotikaresistens hos djur visade att Sverige har en fortsatt gynnsam situation vid en internationell jämförelse. En av anledningarna till detta är att vi har effektiva strategier för att främja rationell användning av antibiotika och begränsa spridningen av antibiotikaresistens menar SVA. Detta är ett bevis på att även större stall/anläggningar klarar att hålla god hygien och låg antibiotikaanvändning. Det innebär att smittspridning av sjukdomar och resistenta bakterier från gårdar som är anslutna till Svensk Fågel är så gott som obefintlig.

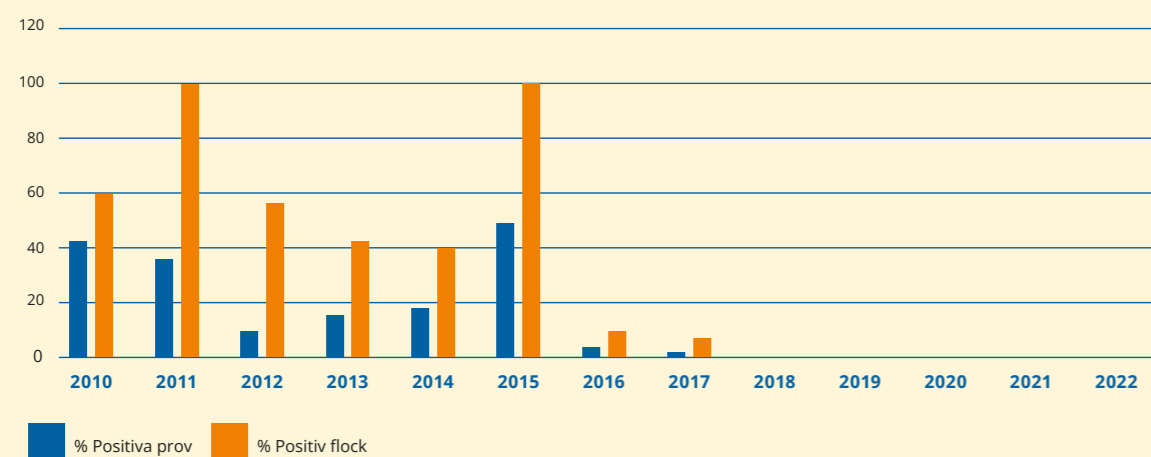
Under 2022 har 10 av cirka 3 470 (0,3%) kycklingflockar behandlats med antibiotika. Motsvarande siffra för kalkon är 1 flock behandlad av 115 (0,9%).

Aktivt arbete mot ESBL

Förekomst av ESBL i tarmen hos kyckling har konstaterats trots att den typ av antibiotika som driver ESBL-resistens inte används inom svensk kycklinguppfödning. Syftet med övervakningsprogrammet har varit att kartlägga förekomsten av ESBL i avelsflockar samt att testa och utvärdera olika åtgärder för att förhindra överföring från avelsflock till kyckling. Efter de första fynden 2010 gjordes en omedelbar smittspårning i avelsleden där proverna visade sig vara positiva vid import av daggamla avelsdjur.

Under 2010 och 2011 var så gott som samtliga importerade flockar till Sverige ESBL-positiva. Den andelen sjönk initialt för att återigen öka under andra halvåret 2014 och under hela 2015. Därefter har förekomsten av ESBL hos införda avelsdjur minskat avsevärt. Sedan 2018 har inga (0) ESBL-positiva GP flockar påvisats.

ESBL importerade avelsdjur

Utbildningsdagar & branschmöten

Utbildningsdagarna

Svensk Fågels utbildningsdagar genomfördes i enlighet med Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd om fjäderfåhållning inom lantbruket. Svensk Fågel anpassar varje år innehållet till aktuella frågor och den trendutveckling som har förekommit under året utifrån resultaten i programmen. Hänsyn tas också till lokala/regionala samt företagsanpassade förhållanden och den framtidsanda som finns i näringen. På grund av det rådande smittläget av Covid-19 genomfördes årets utbildningsdagar digitalt. Fokus var på förebyggande smittskydd, beredskap, djurskydd och lastning.

Branschmöte

Branschmötet 2022 genomfördes i november i Jönköping med mycket god uppslutning av Svensk Fågels medlemmar. Programmet omfattade återkoppling kring revisionerna genomförda av HS Certifiering, genomgång av vingskadeprojektet, aktuell information om fågelinfluensan och projekt Stärkt smittskydd. Inbjudna talare var bland annat Magnus Jeremiasson, MSD, som talade om IB- och Gumboro-vaccinering och Lotta Berg, SLU, som rapporterade om EUs översyn av djurskyddslagstiftningen.

Utbildning av last- och plockföretag

Utbildning i djurskydd av last- och plockföretag som är kontrakterade av medlemmarna för att lasta djuren till slakterierna skedde under två tillfällen 2022. Utbildningen sker i enlighet med Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd om fjäderfåhållning inom lantbruket. Utbildningarna handlar om kunskap om regelverk, djurens fysiologi, behov och beteende, varsam hantering i samband med infångning, lastning och transport samt förebyggande smittskydd. I kursen medverkade en veterinär fjäderfäexpert samt djurskydds-handläggare från Jordbruksverket och miljörevisor från HS Certifiering.

Utbildningen som hölls i Karlskrona och Katrineholm vände sig i första hand till lastföretagens arbetsledare men även lastpersonal medverkade. En digital utbildning finns även att tillgå för all personal som arbetar med lastning och transport av fjäderfä.

Remisser, utredningar och hearings

UNDER ÅRET har en rad möten hållits med Livsmedelsverkets och Regeringskansliet angående Livsmedelsverkets kontrollavgifter på slakterianläggningar. Vidare har branschen deltagit vid ett flertal möten som har rört upphävande av exportrestriktioner, godkännande från Sydkorea angående regionalisering, upprättande av landsgodkännande av nya exportländer samt klargörande av det nya regelverket Animal Health Law.

- *Förslag till nya föreskrifter och allmänna råd om direktstöd och grundvillkor, 3.4.16-13074/2022*
- *EU:S Hälsodirektorats rapport Assessing the environmental sustainability of diets - Nordiska Näringsrekommendationer*
- *Nationella rådet för livsmedelsstrategin, Regeringskansliet*
- *Jordbruksverkets förslag till nya föreskrifter om extraordinärt anpassningsstöd till producenter inom jordbrukssektorn 2022, Dnr 4.1.16-09914/2022*
- *EU-kommissionens förslag till industriutsläppsportalsförordning och reviderat industriutsläppsdirektiv*
- *Utredningen om stärkt djurskydd på slakterier genom kameraövervakning (N 2022:03)*
- *Position paper on a new EU legislative frame for animal welfare*
- *Commission Delegated Regulation of XXX supplementing Regulation (EU) No 1308/2013 of the European Parliament and of the Council as regards marketing standards for poultrymeat, and repealing Commission Regulation (EC) No 543/2008*
- *Commission Implementing Regulation (EU) .../... of ... laying down rules for the application of Regulation (EU) No 1308/2013 of the European Parliament and of the Council as regards marketing standards for poultrymeat*
- *Samverkan och samhällsekonomiska aspekter för en stärkt krisberedskap och civilt försvar.*
- *Finansiering av provtagningsprogrammen, Dnr 2022/01897*
- *Upphandlingsmyndighetens hållbarhetskriterier för Gemensamma animaliekriterier – kyckling och kalkon, UHM-2021-0192*
- *Förslag till föreskrifter om ändring i Livsmedelsverkets föreskrifter om avgifter för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet, Dnr 2022/03570*
- *Översyn av EU:s djurskyddslagstiftning, Diarienummer 5.2.17-06715/2022*
- *Utredning om kameraövervakning på slakteri, dir 2022:47*

Under året tillsatte den dåvarande regeringen en särskild utredare som ska analysera hur kamerabevakning skulle kunna användas för att stärka djurskyddet för de djur som hanteras på slakterier och föreslå hur ett krav på kamerabevakning skulle kunna utformas. Hänsyn ska tas till intresset av att undvika ökad administrativ börda för berörda myndigheter och slakterier. Svensk Fågel deltar i utredningen genom expertkompetens och har även medverkat.

Internationella konferenser

Poultry Veterinary Study Group (PVSG) - Internationell veterinärkonferens

Veterinärkonferenser för fältverksamma fjäderfävetenärer inom EU hålls två gånger per år. Från Sverige deltog veterinär Pia Gustavsson tillsammans med Eva Berndtson, veterinär på SweHatch. Under 2022 var fokus vid mötena diskussioner kring hur olika länder hanterar fågelinfluensa. Eva Berndtson valdes till president i PVSG

Nordiska styrmötet och Nordiska Fjäderfäkonferensen (Nordic Poultry Conference)

Årets nordiska styrmöte med representanter för de nordiska fjäderfänäringsarna hölls i år digitalt. Mötet är ett bra och effektivt sätt att hålla sig informerad och byta erfarenheter mellan de olika länderna.

Årets Nordiska Fjäderfäkonferens, som hålls i november varje år, hölls i Århus i Danmark.

AVEC – branschens paraplyorganisation inom EU

Avec företräder matfågelproduktionen inom EU. Förutom att företrädare branschen i de europeiska och internationella sammanhangen så fokuserar organisationen på frågor som rör djurhälsa och djurvälstånd, livsmedelssäkerhet samt hållbarhet och handel. Sekretariatet i AVEC är placerat i Bryssel och består av Birthe Steenberg, generalsekreteraren, Paul-Henri Lava, senior sakrådgivare samt projektansvarig Federica Chiarella och Nadia Khaldoune, sakrådgivare. Den franska ordförande Paul Lopez från den franska branschorganisationen, FIA (Fédération des Industries Avicoles) lämnade över ordförandeklubban till den holländske representanten Gert-Jan Oplaat.

ELPHA - bevakar frågor som rör kläckäggsproduktion och handel med kläckägg

Svensk Fågel är medlemmar i European Live Poultry and Hatching Egg som företräder den europeiska kläckäggsproduktionen inom EU. ELPHA bevakar främst frågor som rör handel och export, djurhälsa, djurvälstånd och genetik. Ordförande är Wout van Wolfswinkel, commercial manager De Heus Voeders B.V. Elpha delar kansliet med AVEC.

WPSA - verkar globalt

The World's Poultry Science Association (WPSA) är en världsomspännande förening med syfte att aktivt arbeta för att främja samarbete mellan fjäderfäforskning och näring. Årligen hålls konferenser och seminarier på internationell nivå. WPSA har cirka 7 000 medlemmar världen över och firade 2022 sitt 100-årsjubileum.

Nationella sektioner av WPSA finns i ett 60-tal länder, inklusive i Sverige. I styrelsen för Svenska WPSA är matfågelnäringen representerad av Hanna Bradley, från Aviagen SweChick och Anna Silvera från Svensk Fågel.

Den 26:e världskonferensen i Paris genomfördes i augusti efter att under två år fått flytta fram den på grund av pandemin. Information om kommande konferenser inom WPSAs regi finns på www.wpsa.com. Svenska WPSA utlyser årligen ett resestipendium för deltagande på något av WPSA ordnat arrangemang.

Nytt i branschen och hos medlemsföretagen

Nya ledamöter till SF:s styrelse

Vid Svensk Fågels digitala årsstämma 2022 valdes fem nya ledamöter in som ordinarie och suppleanter. Patrik Larsson, senior vice president Atria Sweden, Johan Andersson, ordförande SweHatch och ansvarig live operations på Kronfågel, Martin Starkman, kommersiell direktör Kronfågel samt Frida Ottersten, kycklinguppfödare och Jonas Tunestål, VD Scandi Standard valdes in till Svensk Fågels styrelse.

VD- byten i Kronfågel och Scandi Standard

Mats Hedlund VD för Kronfågel lämnade under året sin post och efterträddes av norrmannen Fredrik Strømmen som också sitter som vd för Scandistandards slakteri i Norge, Den Stolte Hane.

Otto Drakenberg som under 2021 tillträdde som tf Vd lämnade under våren 2022 sin post i och med att Jonas Turestål, tidigare vd för KLS Ugglarps intog rollen som vd för Scandi Standard.

B Blentagruppen

Blentagruppen väljer att inte förlänga avtalet med Atria

Blentagruppen beslutade under året att Affärsområde Daggamla ska fokusera fullt ut på att bli en ännu vassare intern leverantör av daggamla kycklingar till sitt Affärsområde Kyckling & Kalkon och sina kontrakterade kycklinguppfödare. Därmed förlängdes inte avtalet med Atria gällande leveranser av daggamla kycklingar som löper ut till sommaren 2024. Atria kommer framgent att köpa daggamla kycklingar från SweHatch.

Kommunikation – Svensk Fågel syns och hörs

I OROLIGA TIDER blir det ännu viktigare trygg, svensk mat och att stötta den egna livsmedelsproduktionen och Sveriges bönder. Nytt för i år är ett nytt intresse för prisvärd mat vilket även avspeglades i Svensk Fågels årliga konsumentundersökning.

Årlig konsumentundersökning

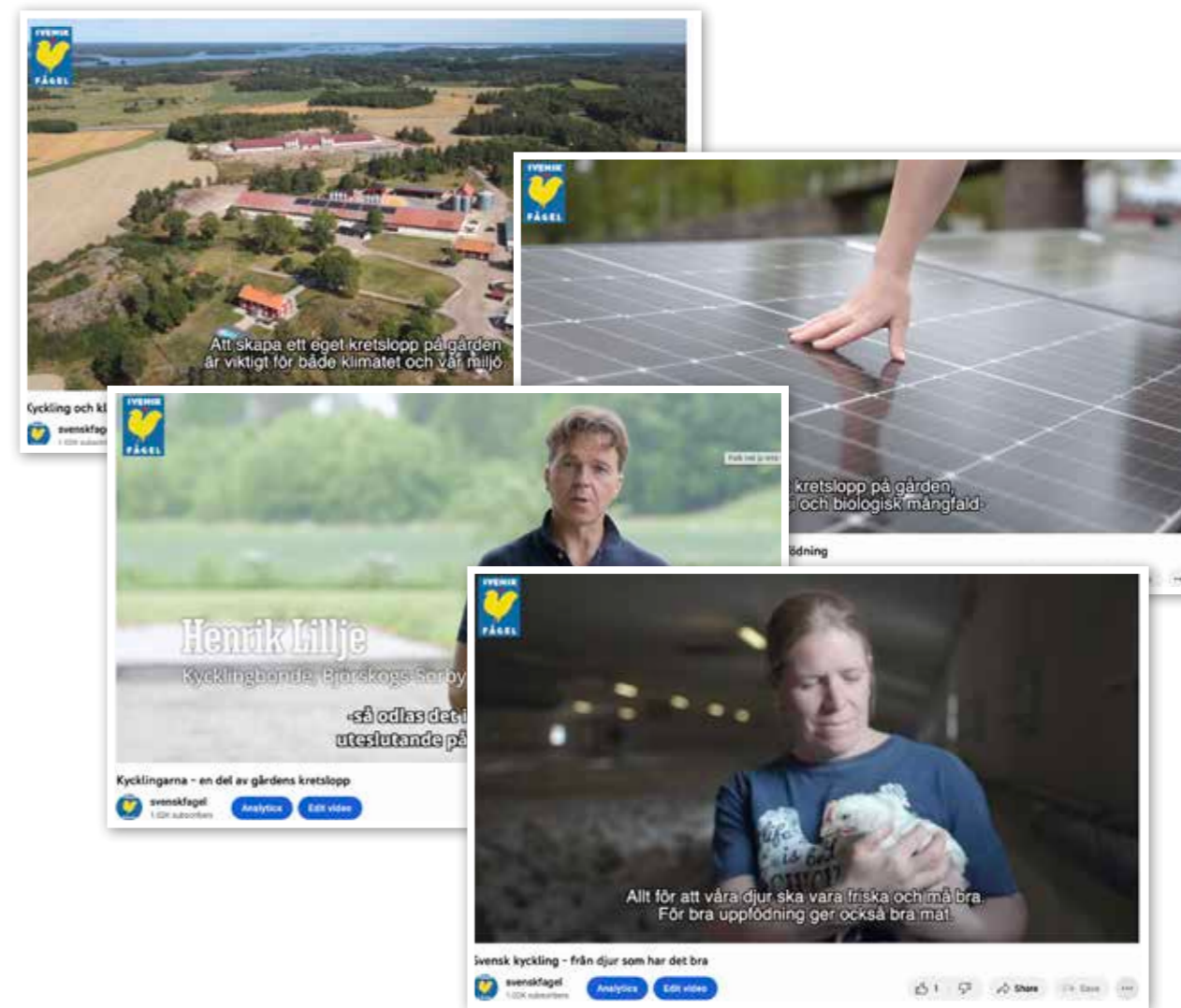
Konsumentundersökningen 2022 utfördes av Ipsos, på uppdrag av Svensk Fågel. Studien har genomförts årligen sedan 2012 och täcker in: inköp- och konsumtionsvanor för kyckling, attityd till svensk kyckling, kännedom, attityd och betalningsvilja för märkningen Svensk Fågel samt reklam-erinran för Svensk Fågel.

Resultatet för konsumentundersökningen 2022 visade att ”pris” går om ”svensk” och ”ursprungsland” som den viktigaste faktorn vid köp av kyckling. Andelen som anger att pris är en mycket viktig faktor vid köp av kyckling ökade med hela 10 procentenheter, men skillnaden var stor mellan olika åldersgrupper. Önskan om att vilja gynna svenska bönder och tryggheten att välja svensk kyckling ligger fortfarande i topp bland svenska folket.

84 procent av svenska folket tyckte det var viktigt att den kyckling som serveras i skolor och landsting är svensk och majoriteten, 61 procent ville gynna svenska bönder medan 59 procent ansåg det vara tryggt med svensk kyckling. Undersökningen visade också att 38 procent av personer under 30 år hade ett mycket högt förtroende för Svensk Fågel och motsvarande 23 procent av de som är 60 + eller äldre.

Svensk Fågels hållbarhetsfilmer

Svensk Fågel lanserade i början av året sex stycken nya hållbarhetsfilmer, på temat: klimat, foder, biologisk mångfald, levande landsbygd, arbetstillfällen, social samt ekonomisk och jämställd hållbarhet enligt den hållbarhetsanalys på gårdsnivå som Svensk Fågel lanserade 2021. Hållbarhetsfilmerna togs vidare ut i olika kampanjer under 2022 på Youtube och sociala medier TV, radio och poddar.

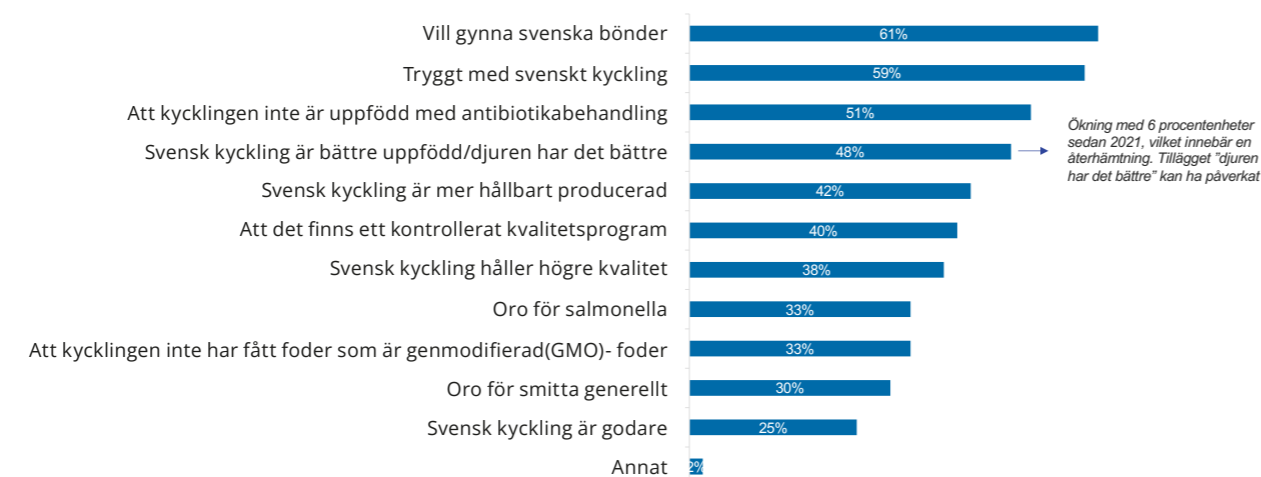

VARFÖR KONSUMENTER FÖREDRAR SVENSK KYCKLING

Önskan om att vilja gynna svenska bönder samt tryggheten i svensk kyckling fortsatt i topp

Vad är det som gör att du tycker att det är viktigt att kycklingen är svensk?

© Ipsos Q7: Vad är det som gör att du tycker att det är viktigt att kycklingen är svensk? Bas: Mycket + ganska viktigt att kycklingen är svensk n= 734

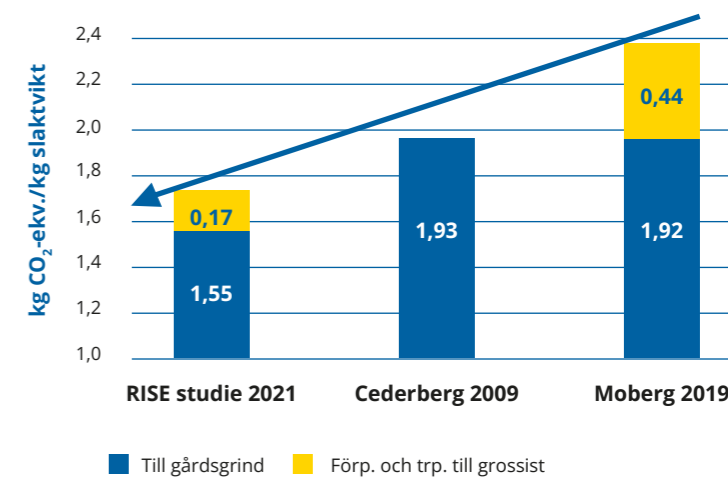
Svensk Fågels lunchseminarium

I augusti 2022 presenterades Svensk Fågels uppdaterade klimatberäkning som genomfördes med forskningsinstitutet RISE. Presentationen genomfördes på Svensk Fågels kansli där det bjöds på lunch. Seminariet var en hybridvariant där åhörare fanns med från hela landet.

På drygt tio år har svenska bönder och företag som är anslutna till Svensk Fågel minskat sitt klimatavtryck med nästan 20 procent eller en femtedel.

Dagarna efter presentationen bjöds även WWF ut på gårdsbesök till en av Svensk Fågels kycklingbönder, för att ta del av hur det ser ut i verkligheten på gården och i kycklingstallet.

Livscykelanalyser för kyckling från Svensk Fågel (per kilo slaktvikt)

Källa: Klimatavtryck av svensk kycklingproduktion. RISE Rapport 2022:48

Jämlikhet i fokus

Lagom till internationella kvinnodagen 8 mars 2022 valde Svensk Fågel att lyfta de kvinnliga svenska kycklingbönderna runt om i landet. För numera är det inte alls självklart att det är sonen som tar över kycklinguppfödningen när den äldre generationen pensioneras. I stället är det allt vanligare att gården går i arv eller tas över och kunskaper förs vidare till dottern i familjen. Att det ligger till så här stöds av den hållbarhetsanalys på gårdsnivå som utfördes av Svensk Fågel under åren 2018 - 2020. En analys med ett bredare perspektiv på begreppet hållbarhet där aspekter som levande landsbygd, arbetstillfällen, social, ekonomisk och jämställd hållbarhet ingick.

Svensk Fågels hälsoarbete och nya NNR

Under hela året 2022 och in på år 2023 har mervärdet hälsa lyfts i Svensk Fågels kommunikationsarbete. Svensk kyckling och kalkon är hälsosamt med högt proteininnehåll av fullvärdig kvalitet, gott om vitaminer och mineraler och en låg fettnivå med balanserad fettsyrsammansättning. Något som går helt i linje med de kostråd som nya näringsrekommendationerna, NNR 2022 nu går ut med.

Svensk kyckling – mycket protein för pengarna

Utöver arbetet med NNR påbörjade Svensk Fågel en större hälsokampanj kring protein "Mycket protein för pengarna" där grunden lades under andra kvartalet av 2022 genom tre SIFO-undersökningar om protein och kyckling för en äldre målgrupp (kvinnor och män 70+) samt en uppdelad målgrupp för yngre män och yngre kvinnor där fokus låg på att undersöka järnbrist och biotillgänglighet för yngre kvinnor och proteininnehåll och träning för yngre män med kopplingen till svensk kyckling och kalkon.

För den äldre målgruppen undersöktes hur många som känner till att vi tappar muskelmassa och behöver mer protein genom kosten från 70 års ålder och uppåt för att bland annat minska risken för fallskador. Svensk Fågel tog också reda på vilka livsmedelsgrupper intervjupersonerna trodde innehöll mest protein – kyckling jämfört med ägg, nötkött och vegetabiliskt protein.

Studiebesök med WWF på Henrik Liljes gård.

Mycket protein för pengarna

- 23 g protein / 100g kött
- Högt och näringsriktigt
- Vår Svenska kyckling och kalkon som din proteinälla
- Höga proteinprocent
- Hälsosamt, hållbart och långsiktigt prisvärt
- Bra proteinkvalitet
- Högt livsmedelsprotein

Svensk kyckling – mycket protein för pengarna

IVENIK FÅGEL svenskfagel.se

Native, film, TV och rörligt material

I linje med satsningen på mervärdet hälsa tog Svensk Fågel fram en serie Native/advetorials reportage för bland annat portaler som Familjeliv och Nyheter 24 samt tre filmer för respektive målgrupp (seniorer, unga kvinnor och unga män) om protein och kyckling anpassade till sociala medier. De här filmerna har varvats under året på Youtube, Facebook och Instagram medan Svensk Fågel har medverkat i TV genom ovan nämnda hållbarhetsfilmer och med sponsormaterial (för bland annat Idol Extra i TV4) med kycklingbönderna Jenny och Per.

Debatt och opinionsbildning

Under hela 2022 har Svensk Fågel deltagit i debatt i form av främst debattartiklar gällande hållbarhet, djurvelfärd samt höjda kostnader för produktion och insatsvaror för svenska kycklingbönder. Svensk Fågel har även presenterat hur svensk kycklingproduktion fungerar för vår nya regering och lantbruksminister.

I januari 2022 tog ATL upp Svensk Fågels kritik av den studie i Nature Food som framhållit kyckling som det minst hållbara köttet, i texten lyfts både den nya klimatstudien via RISE samt Svensk Fågels aktuella forskningsprojekt inom hållbarhet.

Alltinget Miljö och Energi publicerade i mars 2022 Svensk Fågels debattartikel om krav på agerande från regeringen gällande böndernas ökade kostnader för energi, foder och drivmedel, för att kunna säkra svensk kycklingproduktion även i framtiden.

I maj 2022 skrev Fri Köpenskap om hur priserna på mat ökar lavinartat i Sverige, främst på grund av Ukraina-situationen, där siffror på 30 procentig prisökning gäller för kyckling som en de mest populära proteinkällorna i svensk dagligvaruhandel.

När det gäller kommunikationsdelen för ECC (European Chicken Commitment) har Svensk Fågel hållit möten med bland annat dagligvaruhandel och upphandlingsansvariga där branschorganisationens omfattande program har gått igenom och som ur ett hållbarhets- och djurvelfärdssynpunkt är mer långtgående i jämförelse med ECC. På Svensk Fågels hemsida finns uppdaterad information om och förklaring av ECC, jämförande tabell och genomgång av punkt för punkt i detalj.

Debatt
Nu måste regeringen agera för att säkra svensk kyckling
Vi är en viktig del i den svenska mat- och livsmedelsproduktionen och vill även vara så i framtiden. Dock står vi nu inför mycket stora utmaningar. Det är nu hög tid att landsbygdsminister Anna-Caren Säterberg (S) bjuder in till ett brett samråd som handlar om hur vi ska kunna säkerställa svensk livsmedelsproduktion framöver, skriver Jenny Andersson, ordförande Svensk Fågel.

FÖRETAGANDE 21 JANUARI
Svensk Fågel: "Viktigt med en helhetsbild"
En ny studie i Nature Food har kommit fram till att kyckling är det minst hållbara köttet i ett europeiskt sammanhang. Det håller inte branschorganisationen Svensk Fågel, som vill slå ett slag för svensk kyckling, med om.

2022-05-13 16:06
Kyckling ökar 30 procent: "Första som prisar in kriget"
Kyckling är en av de mest populära källorna av protein i den svenska dagligvaruhandeln. "De senaste veckorna har många kycklingprodukter rusat över 30 procent i pris", säger Ulf Mazur, vd för Matpriskollen.

Fjäderfätidningen

Medlemstidningen för Svensk Fågel fortsätter att ges ut av Lime förlag med Agneta Liliehöök som chefredaktör med målet att publicera åtta nummer per år. I medlemsundersökningen fick tidningen högt betyg från medlemmarna vilket är glädjande.

Material och innehåll

HEMSIDAN

Hemsidan drivs sedan 2021 med hjälp av en enskild teknisk konsult vilket är en bra och kostnadseffektiv lösning.

SOCIALA MEDIER

Genom annonskampanjer och organisk spridning fortsätter Svensk Fågel att vara aktiv på Facebook, Instagram och Youtube. Under året har influencersamarbete samt native-annonser använts liksom TV-sponsring på playkanaler och poddmaterial.

BUTIKSMATERIAL

Under året har butiksmaterial uppdaterats och finns att tillgå på Svensk Fågels hemsida. Materialet innehåller dels information om Svensk Fågels märkning, dels praktisk information om styckningsdetaljer och tillagning.

FILMER SOM PRODUCERADES UNDER ÅRET:

Six hållbarhetsfilmer på temat: klimat, foder, biologisk mångfald, levande landsbygd, arbetstillfällen, social, ekonomisk och jämställd hållbarhet enligt den hållbarhetsanalys på gårdsnivå samt tre hälsofilmer för yngre män, yngre kvinnor och seniorer.

Svensk Fågels kansli

Svensk Fågel hyr kontorsplats på LRF:s huvudkontor i Stockholm, Franzéngatan 1B.

MARIA DONIS, VD
Övergripande ansvar för kansliets verksamhet.

PERNILLA ASPERNÄS, KANSLICHEF
Pernilla är utbildad lantmästare i grunden och har hand om ekonomi, projektredovisning, medlemsfrågor och allmän administration på Svensk Fågel.

PIA GUSTAVSSON, LEG VET.
Pia ansvarar för de veterinära frågorna i branschen och för de program som drivs inom Svensk Fågel avseende Förebyggande smittskydd på gård, Campylobacter, KC-programmet och resistensövervakning.

ANNA SILVERA, AGRONOM OCH FIL.DR. I ETOLOGI OCH DJURSKYDD, HÅLLBARHETSSTRATEG
Anna ansvarar för och bevakar frågor som rör hållbarhet och djuromsorg samt arbetar med projektledning.

JONAS ALMGREN, PRODUKTIONSSTRATEG
Jonas ansvarar för och bevakar frågor som rör produktionsrelaterade frågor i branschen med fokus på fältrelaterade frågor som rör djuromsorg och djurvelfärd samt uppföljning av revision och riksläkning.

STINA NORDQVIST, KOMMUNIKATIONSANSVARIG
Stina ansvarar för de övergripande kommunikationsfrågorna på kansliet samt Svensk Fågels hemsida, sociala medier och de övergripande PR och pressaktiviteterna.

LIME FÖRLAG, PRODUKTIONSBOLAG BAKOM TIDNINGEN FJÄDERFÄ

Ansvar för Svensk Fågels medlemstidning Fjäderfä fr om med 2020. Tidningen ägs av Svenska Ägg och ges ut i samarbete med Svensk Fågel.

IT-KONSULTFÖRETAGET AGRIPRIM

Supportar de tekniska lösningarna för TUPPEN®.

Arbetsgrupper utvecklar och förbättrar

INOM BRANSCHEN finns ett antal arbetsgrupper som tillsammans med kansliet arbetar med specifika frågor. I flera av dessa grupper sitter representanter från Svensk Fågel tillsammans med företrädare för olika myndigheter och verk. Syftet med samarbetet är att ständigt utveckla och förbättra Svensk Fågels verksamhet.

SVENSK FÅGEL ARBETAR I FÖLJANDE GRUPPER:

FODERGRUPPEN

Behandlar foderfrågor som riktar sig specifikt till matfågelbranschen.

UPPFÖDARGRUPPEN

Behandlar frågor som är av intresse för uppfödare. Sammanfattande är ordförande i Svensk Fågel.

SLAKTGRUPPEN

Behandlar frågor kring kyckling- och kalkonproduktion som rör ankomst till och från anläggning samt fram till butik. Sammanfattande är vice ordförande i Svensk Fågel.

KLÄCKERIGRUPPEN

Kläckerigruppen bildades i samband med Svensk Fågels årsstämma i Falkenberg. Gruppen har tillsammans med Pia Gustavsson och Maria Donis träffats vid två tillfällen utöver premiärmötet.

KOMMUNIKATIONSGRUPPEN

Gruppen består av medlemsföretagens kommunikatörer och har haft ett möte under året.

MARKNADSFÖRINGSGRUPPEN

Gruppen beslutar kring Svensk Fågels övergripande marknadsföringskampanjer.

MÄRKNINGSGRUPPEN

Gruppen beslutar om kriterier som är kopplade till Svensk Fågel-märket.

UPPHANDLARGRUPPEN

Företrädare från medlemsföretagen bistår kansliet med underlag när det gäller frågor inom offentlig sektor och restaurangmåltider.

VINGSKADEGRUPPEN

Djurskyddssansvariga på slakteriet tillsammans med företrädare från plockföretagen har upprättat en arbetsgrupp, med målet att tillsammans dela med sig av kompetens, erfarenheter och upprätta delmål i arbetet för att minska förekomsten av vingskador.

KONTROLLSEKTIONEN

Kontrollsektionens uppgifter är att utse riksläkare och kontrollveterinärer. Vidare ska kontrollsektionen sammanställa och följa upp resultaten från besiktningar och årliga kontroller inom det officiella kontrollprogrammet. Kontrollsektionen ska även föreslå och följa upp lämpliga förbättringar och kompetenshöjande åtgärder inom näringen, baserade på resultat från besiktningar och kontroller inom programmet. Kontrollsektionen för Svensk Fågels officiella kontrollprogram består av VD och ordförande i Svensk Fågel, Svensk Fågels veterinär, en representant för Agria Djurförsäkringar, en representant för djuransvariga på Svensk Fågels medlemslakterier samt två kycklinguppfödare. Övrig expertis kallas in vid behov.

FÖRSÄKRINGSGRUPPEN

Kyckling- och kalkonproducenter som är anslutna till Svensk Fågel och följer branschorganisationens krav har möjlighet att teckna en djurförsäkring hos Agria Djurförsäkring. Svensk Fågels försäkringsgrupp har numera övergått till Stiftelsen svenska kycklinguppfödare i och med att avtalet mellan Svensk Fågel och Agria Djurförsäkring har upphört.

FORSKNINGSGRUPPEN

Stiftelsen Lantbruksforskning (SFL) har en grupp för matfågelproduktion där företrädare för branschen, SVA och SLF går igenom och beviljar medel till forskningsprojekt inom matfågelproduktionen.

FÖRENINGEN FÖR SMITTSKYDDSKONTROLL AV FJÄDERFÄ

Branschorganisationerna Svensk Fågel och SFS-Svenska Ägg bildade i december 1994, tillsammans med andra fjäderfäorganisationer och föreningar i Sverige, en gemensam förening, Föreningen för smittskyddskontroll av fjäderfä, SSK. Föreningen har bildats för att aktörer och organisationer i fjäderfäbranschen ska kunna handla med kläckägg och levande fjäderfä under kontrollerande former, med bibehållande av det goda smittskyddsläget som Sverige uppnått.

CAMPYLOBACTERNÄMNDEN

Campylobacternämnden ansvarar för frågor inom campylobacterprogrammet. Svensk Fågel är huvudman för programmet. I nämnden ingår även Jordbruksverket, Statens Veterinärmedicinska Anstalt (SVA), Livsmedelsverket och Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU).

STIFTELSEN SVENSKA KYCKLINGUPPFÖDARE

Denna fristående stiftelse ska stödja och utveckla svensk kycklinguppfödning i samklang med såväl konsumenternas förväntningar som samhällets övriga krav och regler beträffande kvalitet och miljömål.

Svensk Fågel samarbetar med flera veterinärer. På bilden syns från vänster, Johannes Bendel Möller, Samson Sotona, Nils-Einar Svensson, Magnus Algotsson, Tomasz Dzieciolowski, Anna Birgersson, Eva Berndtson, Jasna Stosic och Caroline Lundqvist.

VETERINÄRER INOM BRANSCHEN

Följande anlitas som besättnings- och salmonellakontrollveterinärer:

- Eva Berndtson
- Tomasz Dzieciolowski
- Samson Sotona
- Johannes Bendel Möller
- Anna Birgersson
- Magnus Algotsson
- Stina Roupé
- Nils-Einar Svensson
- Caroline Lundqvist
- Åsa Lundberg
- Elin Larsson
- Maya Hoffman
- Johanna Nyström

ÖVRIGA SAMMANKOMSTER

- Branschmöten
- Arbetsutskott
- Styrelsemöten
- Uppfödarmöten
- Stämman

Olika grupper kan bildas beroende på vilka frågor som ska behandlas. Grupperna kan vara fasta eller drivas i projektform och upplösas när frågan är färdigbehandlad.

Bolags- och föreningsstämman äger rum torsdagen den 16 mars 2023 på Hotel Tylösand.

MEDLEMMAR I SVENSK FÅGEL

Under året ansökte Falan Gård EF, Lantbruksbevattning Aquator AB, Malmar AB, Simon Johansson EF, Skibaröds Fjäderfä AB, Swedfarm AB, Täljestad Lantbruk AB samt Jonas Andersson EF medlemskap.

Styrelsen i Svensk Fågel

UPPFÖDARE

Jenny Andersson
(ordförande)

Jens Christensen

Ulrik Helgstrand

SLAKTERIFÖRETAG

Martin Starkman
(vice ordförande)

Peter Andersson

Patrik Larsson

KLÄCKERIFÖRETAG

Johan Andersson

Torbjörn Persson

Sven Hellberg

FODERTILLVERKNING

SVENSK FÅGEL

Maria Donis
VD Svensk Fågel

SUPPLEANTER TILL UPPFÖDARE

Eskil Svensson
Frida Ottersten
Arvid Tunemar

SUPPLEANTER TILL KLÄCKERIFÖRETAG

Nina Yngwe
Thomas Carlson

SUPPLEANTER TILL SLAKTERIFÖRETAG

Jonas Tunestål
Johan Ekerot
Daniel Magnusson

SUPPLEANT TILL FODERTILLVERKNING

Fredrik Reis

REVISOR

Johan Morales, Motala Revisionsbyrå

LEKMANNAREVISOR

Ulf Danielsson

SUPPLEANT TILL REVISORN

Sture Larsson

SUPPLEANT TILL LEKMANNAREVISORN

Henrik Weijber

Resultaträkning

	Not	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
Föreningens intäkter			
Medlemsavgifter		74 500	67 000
Summa föreningens intäkter		74 500	67 000
Föreningens kostnader			
Övriga externa kostnader		-53 798	-58 803
Summa föreningens kostnader		-53 798	-58 803
Rörelseresultat		20 702	8 197
Resultat efter finansiella poster		20 702	8 197
Resultat före skatt		20 702	8 197
Årets resultat		20 702	8 197

Balansräkning

	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	2,3	155 000	155 000
Fordringar hos koncernföretag	4	1 283 747	1 261 257
Summa finansiella anläggningstillgångar		1 438 747	1 416 257
Summa anläggningstillgångar		1 438 747	1 416 257
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga placeringar			
Övriga kortfristiga placeringar		837 317	837 317
Summa kortfristiga placeringar		837 317	837 317
Kassa och bank			
Kassa och bank		25 728	27 517
Summa kassa och bank		25 728	27 517
Summa omsättningstillgångar		863 045	864 834
SUMMA TILLGÅNGAR		2 301 792	2 281 091

FÖRENINGEN SVENSK FÅGEL
ORG.NR 802000-4415

Balansräkning

	Not	2022-12-31	2021-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Eget kapital vid räkenskapsårets början		2 281 090	2 272 894
Årets resultat		20 702	8 197
Eget kapital vid räkenskapsårets slut		2 301 792	2 281 091
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		2 301 792	2 281 091

Resultaträkning

	Not	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
Rörelseintäkter, lagerförändringar m. m.			
Nettoomsättning		20 765 211	22 753 332
Övriga rörelseintäkter		6 171 086	5 415 834
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		26 936 297	28 169 166
Rörelsekostnader			
Övriga externa kostnader		-19 543 054	-21 912 165
Personalkostnader	2	-7 284 037	-6 239 109
Summa rörelsekostnader		-26 827 091	-28 151 274
Rörelseresultat		109 206	17 892
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		-5 357	-1 352
Räntekostnader och liknande resultatposter		-417	-685
Summa finansiella poster		-5 774	-2 037
Resultat efter finansiella poster		103 432	15 855
Resultat före skatt		103 432	15 855
Skatter			
Skatt på årets resultat		-39 753	-19 684
Årets resultat		63 679	-3 829

Balansräkning

	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		2 856 039	2 513 902
Övriga fordringar		1 977 338	1 414 884
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		1 497 713	693 736
Summa kortfristiga fordringar		6 331 090	4 622 522
Kassa och bank			
Kassa och bank		2 582 093	9 086 208
Summa kassa och bank		2 582 093	9 086 208
Summa omsättningstillgångar		8 913 183	13 708 730
SUMMA TILLGÅNGAR		8 913 183	13 708 730

Balansräkning

	Not	2022-12-31	2021-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		100 000	100 000
Reservfond		20 000	20 000
Summa bundet eget kapital		120 000	120 000
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		391 309	395 139
Årets resultat		63 679	-3 829
Summa fritt eget kapital		545 988	391 310
Summa eget kapital		574 988	511 310
Långfristiga skulder			
Skulder till koncernföretag		1 283 747	1 261 257
Summa långfristiga skulder		1 283 747	1 261 257
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		4 752 717	10 589 018
Skatteskulder		22 493	0
Övriga skulder		300 907	358 256
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		1 978 331	988 889
Summa kortfristiga skulder		7 054 448	11 936 163
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		8 913 183	13 708 730

svenskfagel.se

Svensk Fågel, 105 33 Stockholm, info@svenskfagel.se, svenskfagel.se